

Ղազարապետ համբարտա Զար-
դեհ գին վե ճուստա իրքիսի կիւն
իւրի բապ օլաւնուր Դր. 70
Սեկեիկի պուրա իւրի քեշի 60
Արիւ արիւր 35
Սեկեիկի քեշի քաշա իւրի 85
Արիւ արիւր 45
Բօսա իւրի քեշի պիւղի ալիս տիւր
90 դրուշուգ բօսա բուլու 80
դրուշա գապուլ օլաւնուր
15 կիւնիւք ճիւստ 60 բր. տըր.

ՄԵԶԱՄՈՒՄԷ

ՄԷՊԱՆԷ

30 րալա

30 րալա

مجموعة اخبار
بك اوغلى قسم جادوى نومرو 70
DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHIBAR
Grand Rue de Pera 65

Ղազարապետ միւլալիկ խոստումով իւրի Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ աւարտումով օրուսաւ Իտալիայի միւլալիկ Ե. Ե. 65

ԱՍԻՔԱՆԷ 19 ՅՈՒՆԻՍ

ՄԵԳԱՆԷԻ ՄԱՍՍՈՒՍԷ

Շու. համարտե ճէմաւթըմը իւրիւ
տէ ճէրէհան իտէն էֆ. քեաւր սէլի
ուսումնէն մալիւմ տիւր. Կաթաղիկոս-
թաթրիւք. քիւմ օլաւնուր սիւսիւ, եւ-
թաթ շու. եւ պու օլաւն կիւլի ու-
մուսի եւթաթ խոստում պիւր արիւր.
վաղաւ հէր թարափումն իւրիւրի-
եօր. Լաքին ճէմաւթըմ եւ քեւր պիւրիւք
իւրիւմը պուլունան եւնի թէշըլա-
թը, եւնի թաղիկումը գալ ու գա-
լէմէ ալան. զալիպա եւ հիւ պու-
լունանեօր, եւթաթ պուլունան տա,
սէսի իւրիւրիւք մէքօր :

Եսկի կիւրիւք պիւր տէրէնէն բու-
հանի վէ ճիւստա միւլալիկ ճէն ուսում-
նու խօշնուս իմիւլ տիւր. պուրաթը
ինքեաւր օլաւնումալ, Լաքին մաթէմ
քի զէման. կիւնտէն կիւնէ թէրալ-
քը իմիւլք տէվրի տիւր, հէր հալտէ
պիւրիւք տէ, օ տէվրէ ուլալք իւրիւ
էսկի կիւրիւք միւլալի թաթրիւք իւրիւրիւք
ճըրըլ զարուրի տիւր. Պու տէտիւրի-
միւլ. նէ. Էսկի զէման եւթաթ կի-
սիւք հաղարէթ տիւր. նէ. տէ շու-
նուն պուլունան ալէշիւրտէ պիւր սէօլ
տիւր. Տիւնեանըն ուսումի կիւրիւք
զաթէն Էսկիւն թաթրիւք, թէնէն-
տիւրիւք իւրիւք իմիւլալք միւլ. Պիւ
տէ, չիւմիւրէ գաթաթ նա' սըլ իտարէ
օլաւնումը, միւլալիկ թէն իտարէմիւլ ի-
ւրիւ նէ. եօլալք մէսլէք թուլթուր-
իւք, պուլունան պէօլլէ տէ պու եօլ-
ալ տա կիւլալք իմիւլք տէ, զէմանա
ուլալք տէլիւ, թաթալն թաթալնա
օնա մուլալիւր հարէքէթ իմիւլ օ-
լաւնումը :

Կաթաղիկոսարան վէ Բաթրիւք-
իւրիւք միւլ վէ Մէրիսալալքարըմըլ
իւրիւ, հէր սուրէթլէ միւլալիկ թէն-
թի հալիւ տիւրիւք, պուլունա իւրիւ
լաւա, թաթրիւք հիւ պիւր շէլ գալա-
մըլ տըր, տէլի քիւմ իտալիս իտէ-
պիւրիւք. քեւրալիւք Կաթաղիկոս-Բաթ-
րիւք իւր Մէրիսալալքար միւլալիւրտա-
քի միւլալիւք պաթըմ միւլալիւք թէ-
նէտալալ հիւ պիւր շէլ եօլ. տուր
տէլի քիւմ սէօլլէքէպիւրիւք Պուրա-
լալք էլալթիւք շու սըրաթալ նալա-
լք տիւրալթալ ալալալք զարուրի
կէօլլէքէնէք տիւր :

Հէր իւրտէ, հէր իտարէտէ գօնթ-
րօլ ուսալի ճարի օլաւնում հալտէ,
պիւրիւք Կ-Բաթրիւք իւրիւք միւլալիկ տա-
լիւք իւրիւք, հալթալ քիւրիւք իւրիւք տէ
էլալթիւք գօնթրօլ պուլունանալ
կէրէք տիւր, մաթէմ. քիւ պուլունալըն

պալալքարըն պուլունան զալթալ,
միւլալիկ թէն իւրիւք վէ թալիւն օ-
լաւնումը մէմուրալ օլալք, հէր հալ-
տէ իրաթ վէ մաթալիւք թէնալիւք,
մաթալիւք թէն. րուհանի վէ ճիւստալի
ուսումն ճէմաւթըմ մալիւմ օլալք.
թաթրիւք տիւր, վէ սուրէթլէ ճէրէհա-
նը ալալք. քեւրալ վուրալիւք թէն ի-
տալիւք տէ, ճէմաւթըն պիւր հալ-
քը տըր, մաթէմ. քիւ, մաթէմ ճէ-
մաւթըն նալալք, իտարէթը, օ միւլալ-
սիւսալ թէնէքէլ իմիւլալք տիւր :

Իտալի, պու գօնթրօլ ուսալիւք
պիւրիւք քիւ պուլունան էվլէլիւք
նէ ալալք ճէնէ գաթաթ իտալիւք ի-
տալիւք, վէ մաթալիւք մալալք պու-
լունումը մալալք. Եւթալիւք պու-
լունում, ճէմաւթըմ եւնի պիւր Կ-
Բաթրիւք. իւրիւք մալալք մալալք
թէնէքէլ, եւնի պիւր տէվրէ կիւրիւք
կի ճիւլէլէ, ալալք իւրիւք վէ ի-
նալք իւրա օլաւնումը կէրէք տիւր :

Պուրաթալ վէ թալալքարըն պու-
լունան րուհան քիւ, ճէմաւթըն հէմ
րուհանի վալիւք թէնէքէլ մէմուր, հէմ
էֆրաթըն ճէմաւթըմ հիւսիւ իպրէթ
վէ րէհալք օլալք վալիւք թէնէքէլ միւ-
քէլէք տիւրիւք, պալալք պուլունալ
հաղարէթ թուլթուրալ մալալք
քիւրալիւք իտէնէք մէրթէպէնէք մի-
տիւր. թէնալիւք իւրիւք թալալք
ըր, սուրէթլէ իւրիւք թէնէք վէ սալ-
րէ խօշնուս օլաւնումալ հալտէք մի-
տիւր :

Ալալք սէօլլէքէլիւք, պու կիւն շէհ-
րիւք իւրիւք իւրիւք պիւրալ րուհ-
ան վալ տըր, Փալալք պուլունալ
քիւրալիւք թէն իւրիւք պալալք մալալք
օլալք, հէր թալալք տալիւք պիւր
սէպէպլէ կէլէքէք, պուրաթալ եւր-
լէլիւք վէ եւրլէլիւք տիւր քիւ, պու
միւլալք իւրիւք իւրիւք պիւրալ քիւրալ
իւրիւք իմիւլ տիւր. Թալալք պու-
լունալ իւրիւք իւրիւք րուհանըն
հուրալք ուսալ զարալ վալք օլալք
քիւ, պու տալալք թէնէքէլ իտալ-
լէմէք Պիւր տէ, կէրէք եւրլի օլալք վէ
կէրէք միւլալք թէնէքէլ շէհրիւք կէ-
լէն րէհալք իւրիւք իւրիւք միւ-
նալալք պիւր իւրիւք իւրիւք մալալք
սուս պուլունանալ քէք էլալք օլալք
ղու հալտէ, պէօլլէ պիւր իւրիւք
կիւն օլալքարըն տալ, պալալք էվ-
լէրալ իւրիւք իւրիւք օլալք, թալալք
լալքըն շուրաթալ պուրաթալ իմիւլ
մէմուր օլալք օլալք քիւ, պու տա,
ղան իտէրէք, հէմ միւլալք թէնէքէլ
սիւլիւք, հէմ տէ մէքէլ րէհալք
իւրիւք նէվիւք րալալքարըն սէպէպ
տիւր. Թէհալք իւրիւք թէնալիւք իւրիւք
վէրիւք թալալք իւրիւք տա, հիւ տէլի
իւրիւք պալալք իւրիւք քէք ճիւլի օլալք

պիւրալ, պուլունալ զարալք շէ-
մէքտէ, վէ պիւր թալալքարըն իւրիւք
պիւրիւք թէնէքէլ թէնալիւք իւրիւք ալա-
մա մալալք իւրիւք իւրիւք մէլալք օլալք
օլալք կիւլալք տէ օլալքարըն կէօ-
րիւք տէ տիւր քիւ, պու հալլէքէ,
հիւ տէլի իւրիւք պուլունան սուրա
նիւք, - ուսումնիւք թէնէքէլ, - Փիւրիւք
ղան ու շէրէքիւք լալք պիւր մէվ-
քիւնէ գօնթրօլ ուսումն հիւսիւք թէնէքէլ
շէհրիւք պուլունան եւթալիւք
լալքարըն էն մալալք վալիւք
տիւր զան իտէրիւք :

Փիւրիւք թէնէքէլիւք, մէքէլ պիւրի-
միւլիւք վէ սալի միւլալքարըն
չիւրիւք կիւրիւք, իտարէթըն տա-
լի միւլալքարըն իւրիւք էվլէրիւք սա-
լալքարըն օլալք. Փիւրիւք թէնէքէլիւք
պիւրիւք տէլի, ուսումնալ, հիւ կիւն,
հիւ րալալք, հիւ օլալք կիւլալք
տէ, Փիւրիւք տիւրիւք միւլալք
լէն վէ մալալք իւրիւք իտալիւք,
Փալալք թալալքարըն վէրիւք, վէ
պիւրիւք տիւրալալք վէ գալալք
պուլունալալքարըն էֆրաթըն ճէ-
մաւթըն պէլիւք մէլալքարըն, քիւ-
լիւք միւլ օլալք սըլալք վէ ուլալք
թիւրալալք պալիւք սալալքալալք էն
պիւրիւք պիւր վէլիւք, վէ ճէմաւթ-
նա տա քէք պիւրիւք պիւր շէրէք
օլալք, պուլունան իւրիւք իւրիւք
թէնալիւք իւրիւք իւրիւք իտալիւք
տէ պիւրիւք պիւր կիւլալք մէմուլ
իմիւլալք, իւրիւք հիւ միւլալք
լիւք թէնէքէլ վալ տըր, հիւ իւրիւք
զալալքալք գաթաթ քիւրիւք մէմուր-
լալքարըն վալ տըր, հիւ տէ տիւրա-
լալք վէ գալալք իտալիւք թէնէքէլ
չալիւք տալ եւ իւրիւք տէ սուր-
լէթ պուլունալք. գալալք տիւր Թալ-
րալալքալ պուլունան քիւրիւք թէնէքէլ
ղան պու խոստումալ տալալք
մալալքարըն օլալքարըն իտալիւք վէ-
րիւք օլալք օլալքարըն հիւ կիւն սա-
լալք ալալք քիւրիւք տիւրիւք իւրիւք
իտալիւք տէ, կէրէք իւրիւք իւրիւք
տէ իւրիւք, ուսումնիւք թէնէքէլ, պիւրիւք
հիւ իտալիւք տիւրալալք էսէրի կէօ-
րիւք տէ, իւրիւք թէնէքէլ թէնէքէլ
մալալքարըն սուրէթլ տէ իտալիւք, իտա-
լալքալ պուրաթալ ալալքալ պիւր սէնալ
մէքէլ պիւր, վէ պուրալ վէ թալ-
րալալքալ պուլունան մէքէլ պիւրի-
միւլ քիւրիւքարըն, էրէք շօնալա-
րա մալալք վէ մէլալք թէնէքէլ կէլիւք
սէնալալքարըն մալալքալալք, վէ
գըլ շօնալալքարըն, տիւրիւք տիւր
վէ քէսմէք պիւրիւք Փէնիւք վէ էվ
իտալիւք եօլալքարըն էօլալք թէնէքէլ
իւրիւք օլալքարըն, վէ պալք միւլալք

թալալք կէնէքէլիւք Տէրիսալալք
վէ իւրիւքալալք պուլունան պիւրիւք
վէ սէնալ մէքէլ պիւրիւք կէնէքէլ
րիւքալ կիւլի թէնէքէլալալք լա-
լալքարըն իւրալք. ճէմաւթըն թէ-
րալալք. իտալիւք ալալք իւրիւք
մալալքարըն էն մալալք մալալքարըն
տէն տիւր :

Տիւրիւք միւլալքալալք միւլիւք
տէն, էքէլալք պուրալալք Բաթրիւք
իտալիւք պալք մէլալք վէ գօնթ-
սիւրալք. սըլալք իտալ օլալքալալք
օլալք, ճիւրիւք սըլալքարըն հալալք օլալք
լալքարըն Մէրիւք գօնթիւք քիւ,
քէք էսէմ վէ էլալք պիւր հիւսիւք
տիւր, էլալք չիւրիւք գաթաթ նէ հալ-
տէ պուլունալ իտալ, պուլունան պէօլ-
լէ տէ ալիւ հալտէ գալալքալ, քէն-
ալալքալալք մալալքալալք մէմուլ իւր-
մէք պօլ շէլ տիւր. Տիւրիւք պալք գօ-
միւլալքարըն վէ մէլալքարըն տալիւք
եւնի պիւր րուհ վէ կէրիւք վէ
մէք լալքարըն տըր :

Միւլալքալալք իտալիւք
եւթալք իտալալքալալք տիւր քիւ,
օլալքալալք իտալալք օլալքալալք
հալտէ պուլունալալք, վալալքալալք
նուն իւրիւք տէ տիւրիւք վալ քիւ,
«Անիւք» իտալիւք եւթալքարըն
տըր հալտէ, եւթալք եւթալք պու-
իտալ պիւրիւք պիւրիւք ուսումնալ
րալալք. եօլալք շու եւ պու «անիւք»
եւթալք քիւրիւք օլալքալալք
սընալալքալալք գալալքալալք միւլալք
իտալիւք քիւ, հիւ նէ իտալ, օլալքալալք
նէ մէմուլ օլալքալալք պալք իտալ-
հալթ վիւրալ կէլիւք իւրիւք տիւր, Լա-
լալք քիւրիւք պուրալալքալալք, Բալալք
իտալ իմալ իմալ պիւրիւք պիւրիւք
պէլալքալալք հալտէ, վէ սըլալք քիւրալ
վէ միւլալքալալք տէ ալալքալալք, սէֆիւ
վէ քիւրիւք պիւր վալիւք թէնէքէլ
պուլունալալք :

Հէլ վէ պիւր քիւրալ սանալքարըն
օլալք էլալքալալք իւրիւք իտալ, տէրքեալ
իւրիւք, պու կիւնէ գաթաթ, պալք
իտալիւք իտալալք օլալքալալք վա-
լալք օլալք իտալալքարըն օլալքալալք
վիւրալ կէլիւք իւրիւք միւլալք տիւր-
թալ, քիւրալալք վէ միւլալքալալք
գալալքալալք իտալալքարըն թալալք
մէլալքալալքարըն պիւրիւք քիւ
նէ մէլալքալալք նալալք տիւրալալք
ալալքալալք լալքարըն տըր. Փալալք
հիւ նէ օլալք, օլալքալալք տալիւք
պու շէլ-լէրիւք իտալալքալալք
պալքալալքալալք էլալքալալք
թէն իտալալք օլալքարըն չիւրիւք
լէմէք :

Ճէմաւթըն պուրալալք Բաթրիւք-
իտալիւք, թալալքալալք Մէրիսալալք
լալքալալքարըն էլալքալալք պուլունալալք
լալք հալ եւնի միւլալք ճէն հիւ շէլ
հալքարըն վալիւք թէնէքէլ վէ հիւ պիւր

վաղի ֆէ իւն քէնտիւրիւնի միւ քէլէֆ թանրմամադ եօլընտաքի հարէ քէլթ լէրի տէ էզհէր ճիհէթ մուճիպի մուա լսէղէ վէ շայեանը թէէսսիւֆ օլուպ, տիւնեատա, մէտէնիւնէթ իշիտէ եա շամադլա իֆթիխար իտէն ճէմաաթ լար իշիտէ, պիղիմ դատար, բաթ լիպիսանէլէրի, մէրիսաալըդլարը վէ ճէմաաթ ճա աշվալէրի գարչըսընտա պու մէրթէպէ տույլըսուդ, հէման հիշ պիւր ճէմաաթ եօգ տուր տիսէք, ինթա իթմիշ օլմաեղդ: Քէնտի քէնտի միւրի ալտաթ մաեալըմ: Էլվէթ, եալընըզ պիղիդ քի, հէր վաղի ֆէէի պաշտան, ըէհապիշնէն, եա խօտ շունտան պուստան պէքլէր ճէսինէ պիւր հարէ քէլթ տէ պուլունու եօրուդ Էկէր պաղը միւէսսիսաթը մըլա իեանէլէր տէ վէրիլիւօր իսէ, պու տա նիսպէթէն օ գատար աղ օ գատար միւշքիլաթլէ օլուեօր քի, պիղէն, գալ ու գալմէ ալընմապը պիլէ տէյմէ, եախօտ տահա տօղ լուսու պու դատարը միլլէթլիլէ քեաֆի սաեըլամադ իմօրի, պուրատա իաթրիքիսանէն թայեին օլունմուշ իեանէի միլլիեէնին մուլթադամէն թահսիլինէ, վէ թաղաըստա տա լի ճէմաաթ իտարէսի իշին աղ չօդ իեանէ վէրմէք իւղրէ էհալի եօ թէնշլիլէ վէ զայրէթէ կէթիւր մէնէ մախուս թէտպիլէր իթթիխաղ օլունմապը, վէ էքրատը ճէմաաթըն տա, պու վաղի ֆէ իւն զաթէն միւ քէլէֆ օլունու պիլէրէք, շիմ տիւնէ դատար թուլթուլու տույ զուսուլուդ թարիքիտէն չըգմապը հայսիեէթի միլլիեէ, հայսիեէթի ին սանիեէ իթթիլըսընտան տըր:

Էլնասըլ, Կ-Բաթրիլին, Վէքիլի նին, Մէրիսաալարըն, Բաթրիքիսանէ հէյէթլէրինին, Միլլի մէճիս լէրին վէ ճէմաաթըն հադգ վէ վա զիֆէլէրինի կէօթլէրի սուրէթտէ էլէվմ մէվնու օլուն Միլլէթ Նի զամաալէսինին վաթթ ու հալին իհ թիեաճաթընանէ՝ գատար մուվաթըդ վէ էլլիլէլիլ, նէ՝ տէրէնէ գապիլի ինրա վէ մուճիպի լաշնուտի օլուպ օլ մաաղը, վէ պու խուսուստա թատիլ ու թէսվիեէն իհթիեաճ պուլունու պուլունմաաղը՝ պու կիւն հէր վա գըլթտան զիեատէ տիւշիլնիլէնէք պիւր մատտէի մուհիմէ տիւր, պուն տան էլի ֆըրսաթ օլումադ, էկէր պու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտիլիսէ, նէ՝ ալէա իտիլէմէլէ, պիղ տէ, ալըդ սէօլլէեէլիմ, - թէրադգը Էէրինէ թէտէնին իթմիշ օլաճաղը, վէ շիմտիքի հալտէ տէվամ իլէ, վաթթըն ինապ իթթիլալիլի հալը մուլթադամ վէ միւքէմէլի պուլումագտան մահ ըում գալաճաղըդ:

Իմտի, էֆըեալը աճիլանէմիլգէ, Կ-Բաթրիլի ինթիլապը սըրապըն տա, պաշըրճա պու Էէնի թէշքիլաթ վէ թաղիմաթըն տիւշիլնիլէմէ սի տէ կէրէք տիւր զանն իտէրիլ:

ՀԱՅ-ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՍԱՐԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԻՐԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՆԵՐՈՒ ԾԱՌՔԸ

Դ. ԲԱՐՍԵՂ, ՊԵՏՐՈՍ Դ. (1) սրբակէաց, կորովամիտ եւ ժիւր Կաթողիկոս մէլը:

(1) Ինչորո՞ւմ տեղեկութիւններու շատ ուշ ձեռքս հասած ըլլալուն, ստիպուեցայ նախորդ յօդուածս՝ իր գոյս եւ հոր կըմախքովը հրատարակել:

Հայրապետի գործունէութիւնն աւելի եւ կեղեցական խնդրոց համար էր: Զմամաու վանքին մէջ ընախող Քահանայից յարմար կանոններ դրաւ եւ աւանդելով թէ այս կարգադրութիւնն ալ բաւական չէ, Կաթողիկոսական կղեր անուամբ միաբանութիւն մը հաստատեց. իրմով մեր կղերական դասուն մէջ նոր դասակարգ մը մտաւ: Իր օրով Զմամաուի բոսն սկսաւ գոյութիւն առնուլ:

Բարի ու արդիւնաւոր հայրապետութենէ մը վերջ առ Աստուած փոխուեցաւ 1788 փետրուար 6ին: Իր մահուան երկրորդ օրն Եպիսկոպոսներն ու Զմամաուի Միաբանութեան Քահանայներն ի մի գումարուելով, նոր Կաթողիկոս մընտրելէ յառաջ Առաքելութեանց, Ժառանգաւորաց Դպրոցի եւ Վարչական մատակարարութեան համար օգտակար եւ կարեւոր կանոններ դրին, որոնց մէջ անուանի են հետեւեալները. Ա. Նոր ընտրուելի Կաթողիկոսն Եպիսկոպոսաց եւ Քահանայից հետ օրաւ մօտք հոգ պիտի տանին Աթոսոյ յառաջդիմութեան, բարեօք մատակարարութեան եւ Ժառանգաւորներու Դպրոցին, եւ հայերէն լեզուի քաջամտութեան ժառանգաւորք աւելի խնամեալ կրթութիւն մ'առնեն: Բ. Աթոսակային ընտրութիւնը Գեղը, Հոգեւոր Տէրը՝ ազատ կամքին պիտի ձգուի: Դայց անոր իշխանութիւնը Փոխանորդոցին ընտկան կամ բարոյական (իմա՝ հրաժարում) մահաւորը պիտի դադրի: Գ. Կաթողիկոսը մեռնելուն պէս ամէնուն միաբան հաւանութեամբը նոր Տեղապահ ընտրութիւն պիտի կատարուի: Վերջիլեալ կարգադրութեանց համեմատ Տեղապահը ընտրուելէն ետքը Կաթողիկոսի ընտրութիւնը հետեւեալ կղանակա պիտի կատարուէր: Տեղապահը պիտի հրաւիրէր Աթոսոյ Եպիսկոպոսներն ի Սիւնհոգոս. Եպիսկոպոսներն հաւաքուելուն պէս, քուէից քննիչ երկու Զմամաուի Քահանայ կ'որոշուէր, երկու քահանայ ալ նօտար եւ մէկ Քահանայ մ'ալ Սիւնհոգոսի Դրան պահապան. Ժողովոյ մէջ ընտրող Եպիսկոպոսներէն զատ երկու Քահանայ (1) ալ կը մասնէր ներգործական ծայրիւ (իմա՝ քուէով), մին Եպիսկոպոսաց եւ միւս Միաբանութեան կողմանէ ընտրուած: Ընտրութեան իրաւունք ունեցող Եպիսկոպոսներն, երկու պատգամաւոր Քահանայներն ու միւս Պաշտօնեայք Եկեղեցի մանկով, երիցադոյն Եպիսկոպոսը Սիւնհոգոսին կը նախագահէր եւ Ս. Պատարագ մատուցանելէ վերջ, Աւաղ Խորանին վրայ կը դնէր Ս. Աւետարանն եւ Սկիհը: Եեղանին առջեւ դրուած Աթոսին վրայ բազմելէ վերջ, Եպիսկոպոսներն տարիքներնուն համաձայն, եւ յետոյ Քննիչներն ու Նօտարները բոլորապէք կը բազմէին եւ հաւատարմութեան երդում կ'ընէին կարգաւ: Ընտրողը իրենց ընտրութեան տոմսակը Սկիհին մէջ կը նետէին եւ քուէներուն ճշտութիւնը եւ թիւը օրինաւորապէս հաստատուելէն վերջ Գահնէցը կը հրատարակէր առաւելութիւն քուէից ստացող Եպիսկոպոսը կամ Քահանայն, հայրապետական զգեստներ կը հագուեցնէին յատենի ժողովոյ, հալուալան զնտաճեւ Գաւաղանը կուտային եւ կը մատչէին ի համարոյ Ս. Աջոյ նորընտր Կաթողիկոսի: Ընտրեալ Հովիւը բոլոր արարողութիւնները կատարելէ վերջ, Եպիսկոպոսաց հետ իր օծման օրը կը սահմանէր եւ օծումէ վերջ սիւնհոգոսական գրութեամբ մը Սրբազան Կաթողիկոսն իր ընտրութիւնն ու օծումը հանդերձ հաւատոյ դաւանութեամբ կը ծանուցանէր Ս Աթոսոյ, ուսկից պիտի գար Հաստատութեան կոնգալ եւ ստանալ պատուոյ Պալիւմը:

(1) Պաշտոյ թեմին կղերն ալ իրեն յատուկ իրաւունքն ունի եւ մասնակցելու է ընտրութեան, որովհետեւ Կ-Պատրիարքն է միանգամայն վիճակաւոր Եպիսկոպոս Կ. Պաշտոյ:

Ե. ԳՐԻԳՈՐ ՊԵՏՐՈՍ Ե., այս ձեւով եւ կանոններով ընտրուեցաւ եւ օծուեցաւ 1788 Մայիս 11ին եւ Պիոս Զ. Քահանայապետէն հաստատուեցաւ: Դեկտ. 13ին Սյո բանդիւսն եւ հոգիւրից Կաթողիկոսը ժառանգաւորաց դպրոցի՝ կարեւորութիւնը քաջ տեսնելով, շատ աշխատութեամբ դըրամ հաւաքեց, Միաբանութեան դրամահան պիւտճէն հաստատուն հիմերու վրայ դրաւ եւ Վանքին կից բացաւ կղերանոցը, Խոր ծերութեամբ փոխեցաւ յատենաց առ Աստուած 1812 Յունիս 17ին:

(Շարունակելի) ԹՈՂ. Յ. ԱՆՆ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՀԱՃԸՆ

Ինչ անկող ու սոսկալի մահագոյժ, զոր նախընթաց ամսոյ 10ին եւ երկիւղեալ մամը Տին գուժեցին մեզ եկեղեցոյ զանգահին ողբալին զօղանջիւնները, այսինքն Ամին, եւ Գեղերջ. Ստեփանոս Պ. Ժ., Կ-Պատրիարքի գաղթիւն յատենոցս. ի նոյն պահուն զօգցեալ երկինք եւ համայն լերինք եւս արձագանգ տալով Հովուապետին այս յետին հրամայի մահագոյժ օթը հաղորդեցին իր համայն անկեղծ հօտին, եւ այնպիսի հզոր աղբեցութիւն մը ըրաւ որ անհաւատալի թուելով յաջ յոցա կրկին եւ կրկին կը դիմէին առ միմիանս եւ կ'ուզէին ի դերու հանդի. բայց աւա՜ղ հաւատաւոր էր զէպէն եւ ճիշտ այդ կէտին համոզուեցան որ մեր քաջարթուն Հովուապետը տարադնաց կղած էր զէպի յալտնակահանութիւն, թողլով զմեզ իր սուրբ փառաբան մէջ որ բացեալ իրեն զանազան գարնիս Ո՛հ, ո՛րպիսի պակասցիւ զէպէ, զի յայսմեալ պիտի չը տեսնէ ալ եւս Կաթողիկեան Հաստարկութիւնը իւր փառքը իւր պարծանքը եւ վերջապէս իւր զարգացման ու երջանկութեան աղբիւրը եղող բարեբաւ Հայրապետը, որ Կ-Պատրիարքական զեղապանք զահուն սեմը ոտնակոխելէն մինչ յայժմ ազգին թէ՛ մարմնաւոր եւ թէ՛ հոգեւոր օգտին նիւստամար տիւ եւ յայդ անխնայապէս տքնելով, ալ եւ ալ քաղաքաց մէջ հաստատած էր հայ, ուղղափառ մանկուոյն լուսաւորութեանը համար երկեւեռ ուսումնարաններ, եւ հոգ տարած նոցա յոռոջդիմութեան, ասոնցմէ մին էր նաեւ տեղւոյս Հաստարկութեան զօրածանդին բարեբաւութիւնը, որն որ մեծ ապացոյց մը կրնայ ըլլալ Նորին Սրբազնութեան անդու ջանից եւ արդեանց, վասն զի շատերուն ծանօթ էր աղբիւն Հաճոյ ժողովըրդեան ուսման մասին ունեցած նախկին ուղորակի վիճակը: Այլ աւա՜ղ մեր տարաբաղդութեան որ այնպիսի հոգեւոր հօր մը թանկագին բարութեանցը փոխարէն առանց փոքր ինչ երախտադրութիւն մը մասնացանկու ակնթարթի մը մէջ մահուան սրածանի մահագոյժ խեղ Նորին Ամենապատուութիւնը ի մէջ եւ ի սուր համակեց իւր փոքրիկ հօտը, թէ եւ վստահ ենք թէ նա իւր փառաւոր իջեանը հանգստանալու կոչուեցաւ եւ թէ օր մը պիտի միանայ դարձեալ իւր հօտին ու ողջագործելով պիտի մատուցանէ զմեզ առ Փրկիչ առելով «Ահաւարիկ ես եւ մանկունք իմ» Ուստի մեր անհրաժեշտ պարտաւորութիւնն այն է որ Հոգեհանգստեան պաշտօնը կատարելով Նորին Սրբազնալ եւ Աստուածազրիչ հոգեւոյն զիտաւորութեան, կը բարեմաղթենք յերկնից որ մեր այս անմիւթթար ու անմոռանալի կորստեան փոխարէն արժանի առնէ զմեզ այնպիսի բարեխաղորդ Հովուապետի մը որ զերդ իւր նախորդ ժրաջան ու արեւմտը դործունէութեամբ հսկէ գաւառաց հօտին:

ՍԱՐԴԻՍ 20 ՊԱՆԵԱՆ

Աշախատ Ազարեան Վրժիլի Հաճոն, 5 Յունիս 1899

Վիլնիս Միթրաբեան քիլիսէօի իտաւէսի թարաֆընտան վարիս օլմուշ տուր:

Ա. Զ. Դ.

Առաջիկայ Կիրակի, ամսոյ 20ին, առաւօտեան ժամը 9 ժ.ին ըստ Եւր. (2ին ըստ Թրք.), Բանկալթի, Վիլնիսայի Միթրաբեանց Եկեղեցին, հանդիսաւոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Դեր. Արհիպապա տիւ Տ. Պօղոս Վ. Թէրզեան, Եպիսկոպոսն Առանայի, եւ Պաշտօն պիտի կատարէ ի հանդիստ հոգեւոյ լուսահոգի Հայրապետի:

ՏԵԱՐՆ ՍՏԵՓԱՆՈՍԻ ՊԵՏՐՈՍ Ժ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԵՒ ՊԱՏՐԻԱՐԻՔԻ ՏՈՆԵ ԿԻՂԻԿԻՈՅ

Յարգոյ Քահանայք, սղակիր ազգականք լուսահոգի Հանգուցելոյն եւ ամենայն բարեպաշտ հաւատացեալք կը հրաւիրուին մասնակցիլ այս միթիարական հանդիսու Բանկալթի, 16 Յունիս 1899 Վ.Ա.ՆԱՏՈՒՆ, ՀԱՐՑ ՄԻԹՐԱՐԵԱՆՑ ՎԻԵՆՆԱՅ

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Նունան հիւրի մէթի՝ տօնանմարնըն թէնակլինի Ինկիլիզլէր իհալէ իթմէք իւղրէ մուխապէրէնէ կիրիշմիշ տիւր:

—Սըրպիա հիւրի մէթի, պիւր Ալման ֆապրիդարտա, միւմքին մէրթէպէ տէրիս թէպիմ իալմէք իւղրէ, քիլլիլէթլիլէնէն ուսուլտէ թիւֆէնք սիրարը իթմի տիւր: —Յրանա հարպիլէ նազըրը սապըր Դրանցը զէհրլէմէք իւղրէ պաղը թէէպ պիւստէ պուլուն, ւլմուշ տուր: Միւմալիլէ իլէ ֆալիլեաղը պիւրան պիւրէ իսաթաւանըլար տըր: Պուշարըն զէհրլէթլիլ օլտըր զանն օլունուեօր իսէ տէ, էսկիլ եա խօտ քիլիլ պիւր դապտա ըլիլիլիլիլ օլան էէմէլիլ էէմիշ օլմալարընտան պու հալ վաղը օլտըրը տա զանն օլունուեօր:

—Իսքանիսաա իշին մալիէ պիւտէնիլին իւան օլունմապ իւղրէրէնէ հալիլ սըրընաբաղ, բըթլէսիթ մաղամիստա կէլէն կիւն Մատրիտտէ տիւքքեանլար դաբանըլ տըր: Դաբանմաղը օլան պիւր տիւքքեանըն ճամէքեանլարը գըրըլը, վէ պիւր տալիլիլ ըէսմիլէ էնիւստէ նիւմալիլէր վուգու պուլուպ, նիւմալիլէլէլէր բօլիս մարիֆէթլիլէ տաղըլըլըլար տըր: Սէվլլուտէ աքէր պէօլիլէլիլ թաշլանմըլ, Սարալիսաաա դաբըլըլըլար զուհուր իսիպ, տիւքքեանլար դաբանըլ, մատէնէլէր իւղրէրէնէ սաքէլէր տթէլ իթմիլլէր, պիւր քիլիլ թիլէֆ վէ իքիլ քիլիլ մէճուէն օլմուշ, վէ 80 քիլիլ գատար թուլթուլուտ տուր: Իսքանիսան տիլէր շէհրլէրիստէ տալիլ պիլիլիլիլէլէլէլ վուգու պուլունու տուր:

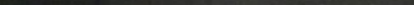
—Տրէֆիլեւ՝ աղաւմա սապահա Պրէսթէ մուվապըլթ իտէնէք տիւր: Հիւքիլիլթ հէր կէսա ուղունուգըլըլը մէն իշին թէտալիլլիլ լաղլմէլիլ իթթիլաղ իթմիշ տիւր: Տրէֆիլեւ զէլմէսիլ պիւր հատիէ Բէնն շէհրլէն վաղը օլմուշ տըր:

—Տրէֆիլեւ իշին տալիլ պիւր թէաթրօ լուսուէ հաղըլլաաղ իւղրէ Նիւ-Եօրքտան Մ. Զօլաեա ըէշինէն 2000 տօլար կէստէրիլմիշ տիւր: Հոկտէ գատար պու ծեռն պիլթէնէք, վէ կէլէնէք յունվարտա ինրա օլունմապ տըր:

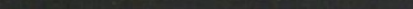
—Ինկ, հիւքիլիլէլիլլէլ թրանսլաալ հիւքիլիլթիլ արաքնտա հէնուգ պիւր սուրէթիլ թէալիլէ հաղը օլմամըլ տըր: Ինկիլիլլէլ պիւր թարաֆտան թէտարիլեաթտա պուլունմաղլէ պէրապէր, տիլէր թառաֆտա օապը կէսթէրիլիլլէլ, անմաղ ինապ իտէրէ, պու սապըն իսալիլիլլէլ չը գաճաղարըն տա զաղէթալարը վաղըլաւ սըլա իսթիլար իսիլիլլէլ:

—Բօմա 30 յունիս. Բաբա հաղըլթէլէրիլ էէնիստէն իսաթիլաւանըլ տըր:

—Թրանսլաալ իշին ֆէվլէլլաալ հաղըլըլ կէօլմէք իւղրէ Պօպաշա էմիլիլմիշ տիւր: Իղլիլիլ զապիլթիլէր ֆըրգալարը:

18

ԶԻԶԷՔՃԻ ԳԱՏԸՆ

ՊԱՌԱՐԱՆ ԶԱՆԼԱՐԸՆԸՆ

ԷՍՐՏՄԸՆՍ ՍՈՒՆՈՒԼՄԱՌԵՐ

ՆՈՅԵՄԲԵՐ ԱՅԸ

ՊԱՆԳ ԷՄԲԵՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ

(ՇԻՒՊԷԼԵՐ)

Պատարիտ,	Առասնա,	Այսրեն
Հալելպ,	Իսկենաէրինէ,	Էտրինէ,
Էնգարէ,	Պոլստատ,	Պէյրուք,
Պրուսա,	Շամ,	Դսնիա,
Լարնագա,	Դահլրէ,	Մէրաֆ,
Միտիլի,	Ուլադ,	Յիւլիպ,
Բորսալա,	Բուսնուզ,	Սէլանիք,
Սամսն,	Իգմիր,	Սօֆիա,
		Թրապիզոն

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՄԱՍԸ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՆԷ

Սկզբ.	Սկիզբնար յտ/ժ/ԺԸ Պէտքք. Պէքք. Իսկար
12 40	12 50
1 20	1 30
2	2 10
2 20	2 40
3	3 10
3 35	3 45
4 30	4 40
5	5 10
5 50	5 50
6 15	6 30
6 50	7 50
7 50	8 35
8 25	9 10
9	10
9 50	10 20
10 10	11
10 45	12 5
11 50	

Սկիւտորաւն	Քէօրքէնէ
11 45 Պէլթթ.	5 50 Պէլթթ.
12 15	6 15 Պէլթթ.
1	6 50 Պէլթթ.
4 30	7 50 Պէլթթ.
2	9 5 Պէլթթ.
2 30	9 35
3	10 45 Գապթ.
3 30	10 30 Գապթ.
4	11 Գապթ.
4 30	11 20
5	12
5 35	

Իջեալիւ աւելն		Սկիւտաւ	
12	30	6	15 Պէշթ.
1	15	7	Գուգին
2		7	40 Պէշթ.
2	20	8	20
2	30	9	
3	5	9	40
3	35 Գուգ.	10	15 Գուգին
3	50	40	Գուգին.
4	20	11	
4	50	11	35
5	35 Պէշթ.	12	

[illegible]